Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/2102

29.4.2026

P10_TA(2025)0255

Belangrijkste doelstellingen van de Cites-COP20-vergadering in Oezbekistan

Resolutie van het Europees Parlement van 23 oktober 2025 over de strategische doelstellingen van de EU voor de 20e bijeenkomst van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites), die van 24 november tot 5 december 2025 in Samarkand, Oezbekistan, plaatsvindt (2025/2618(RSP))

(C/2026/2102)

Het Europees Parlement,

— gezien het rapport van 4 mei 2019 van het intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) getiteld “Global assessment report on biodiversity and ecosystem services” ([1]),

— gezien de rode lijst van bedreigde soorten van de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN),

— gezien het in artikel 191, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verankerde voorzorgsbeginsel,

— gezien het in 2024 gepubliceerde verslag van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties getiteld “The State of the World’s Forests: Forest-sector innovations towards a more sustainable future”,

— gezien de aanstaande 20e bijeenkomst van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites), die van 24 november tot 5 december 2025 in Oezbekistan plaatsvindt,

— gezien de resoluties van de Algemene Vergadering van de VN over de illegale handel in in het wild levende dieren en planten, waarvan meest recentelijk resolutie 77/325 van 25 augustus 2023,

— gezien het verslag van mei 2024 van het VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding getiteld “World Wildlife Crime Report – Trafficking in Protected Species”,

— gezien de publicatie van Europol uit 2025 getiteld “The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment” (EU-Socta-verslag),

— gezien Cites-resolutie Conf. 12.3 (Rev. CoP19) getiteld “Permits and certificates”,

— gezien Cites-besluit 19.66 getiteld “Review of Resolution Conf. 11.3 (Rev. CoP19) on Compliance and enforcement”,

— gezien Cites-resolutie Conf. 17.6 (Rev. CoP19) getiteld “Prohibiting, preventing, detecting and countering corruption, which facilitates activities conducted in violation of the Convention”,

— gezien de Cites-besluiten 19.81-19.83 getiteld “Wildlife crime linked to the Internet”,

— gezien Cites-resolutie Conf. 12.10 (Rev.CoP15) getiteld “Registration of operations that breed Appendix-I animal species in captivity for commercial purposes”,

— gezien Cites-besluit 14.69 getiteld “Captive-bred and ranched specimens”,

— gezien Cites-resolutie Conf. 12.5 (Rev. CoP19) getiteld “Conservation of and trade in tigers and other Appendix-I Asian big cat species” en Conf. 9.14 (Rev. CoP17) getiteld “Conservation of and trade in African and Asian rhinoceroses”,

([1]) Brondizio, E.S., Settele, J., Díaz, S. en Ngo, H.T. (red). “Global assessment report on biodiversity and ecosystem services”, intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten, Bonn, 2019.

— gezien Cites-resolutie Conf. 10.10 (Rev. CoP19) getiteld "Trade in elephant specimens",

— gezien de Cites-besluiten 18.226 (Rev. CoP19), 19.107 en 19.108 getiteld "Trade in Asian elephants (*Elephas maximus*)",

— gezien Cites-besluiten 19.275 tot en met 19.277 getiteld "Taxonomy and nomenclature of African elephants (*Loxodonta* spp.)", 18.117 (Rev. CoP19), 18.118 en 18.119 (Rev. CoP19) getiteld "Closure of domestic ivory markets" en 19.156, 19.157, 18.184 (Rev. CoP19), 18.185 (Rev. CoP19) getiteld "Stocks and stockpiles (elephant ivory)",

— gezien de Cites-besluiten 19.68 tot en met 19.70 getiteld "Review of the National Ivory Action Plan Process",

— gezien Cites-resolutie Conf. 17.9 getiteld "Trade in hunting trophies of species listed in Appendix I or II",

— gezien de Cites-besluiten 19.218 tot en met 19.221 getiteld "Eels (*Anguilla* spp.)",

— gezien resolutie 132 van de IUCN getiteld "Controlling and monitoring trade in croaker swim bladders to protect target croakers and reduce incidental catches of threatened marine megafauna", die in 2021 werd aangenomen op het World Conservation Congress van de IUCN,

— gezien het verslag van het Wetenschappelijk Comité (SC69B) van de Internationale Walvisvaartcommissie, dat op 3 mei 2024 werd goedgekeurd ([2]),

— gezien de Cites-besluiten 19.169 tot en met 19.174 getiteld "Disposal of confiscated specimens", en Cites-resolutie Conf. 17.8 (Rev. CoP19) getiteld "Disposal of illegally traded and confiscated specimens of CITES-listed species",

— gezien de mededeling van de Commissie van 9 november 2022 getiteld "Herziening van het actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten" (COM(2022)0581),

— gezien Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht en tot vervanging van de Richtlijnen 2008/99/EG en 2009/123/EG ([3]) (herziene "richtlijn milieucriminaliteit"),

— gezien Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaledienstenverordening) ([4]),

— gezien zijn resolutie van 9 juni 2021 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen ([5]),

— gezien zijn resolutie van 5 oktober 2022 over de strategische doelstellingen van de EU voor de 19e bijeenkomst van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites), die van 14 tot en met 25 november 2022 in Panama plaatsvond ([6]),

— gezien Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna ([7]), die tot doel heeft de instandhouding van de biodiversiteit te bevorderen en de hoeksteen van het Europese natuurbeschermingsbeleid vormt, en Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand ([8]),

([2]) Internationale Commissie voor de Walvisvaart, "Report of the Scientific Committee (SC69B)", 2024, https://archive.iwc.int/pages/download.php?noattach=true&ref=22181&ext=pdf.
([3]) PB L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj.
([4]) PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
([5]) PB C 67 van 8.2.2022, blz. 25.
([6]) PB C 132 van 14.4.2023, blz. 41.
([7]) PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
([8]) PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.

— gezien Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid ("diergezondheidswetgeving") ([9]),

— gezien het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, aangenomen in het kader van het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit, en in het bijzonder doelstelling 4: het uitsterven van soorten een halt toeroepen, de genetische diversiteit beschermen en conflicten tussen mens en in het wild levende soorten beheren, en doelstelling 5: duurzame, veilige en legale oogst en handel in wilde soorten waarborgen,

— gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN, en met name duurzameontwikkelingsdoelstelling (SDG) 14 inzake het behoud van zeeën en mariene hulpbronnen en SDG 15 inzake de bescherming, het herstel en het duurzame gebruik van terrestrische ecosystemen,

— gezien de vragen aan de Raad en de Commissie over de belangrijkste doelstellingen van de Cites-COP20-vergadering in Oezbekistan (O-000035/2025 – B10-0013 en O-000036/2025 – B10-0014/2025),

— gezien artikel 142, lid 5, en artikel 136, lid 2, van zijn Reglement,

A. overwegende dat Cites de grootste overeenkomst voor de instandhouding van in het wild levende dieren en planten ter wereld is, en dat Turkmenistan onlangs de 185e partij bij Cites is geworden;

B. overwegende dat in bijlage I bij Cites de met uitsterven bedreigde soorten staan vermeld die door handelsactiviteiten in het gedrang komen, of kunnen komen; overwegende dat in bijlage II de soorten staan vermeld die met uitsterven bedreigd kunnen worden tenzij de handel in exemplaren van die soorten aan strikte regulering wordt onderworpen om vormen van gebruik die de overleving van de soort in gevaar brengen te voorkomen, en tenzij de handel in deze soorten onder doeltreffend toezicht wordt gebracht;

C. overwegende dat de overgrote meerderheid van soorten die verhandeld worden, niet door Cites wordt beschermd; overwegende dat de internationale handel in dergelijke soorten ongereguleerd en ongedocumenteerd blijft;

D. overwegende dat het belangrijk is de biodiversiteit op land, in zoet water, in zee en aan de kust te beschermen en de bedreigingen aan te pakken die uitgaan van het ongereguleerde, slecht gereguleerde en illegale gebruik van levende terrestrische, mariene en andere aquatische hulpbronnen;

E. overwegende dat het volgens het mondiaal evaluatieverslag van IPBES over biodiversiteit en ecosysteemdiensten noodzakelijk is om de huidige trends in biodiversiteitsverlies een halt toe te roepen en om te buigen; overwegende dat in het verslag wordt erkend dat directe exploitatie is aangemerkt als een van de belangrijkste oorzaken van de mondiale achteruitgang van de biodiversiteit; overwegende dat het verlies aan biodiversiteit de gevolgen van de klimaatverandering versterkt, waardoor de kwetsbaarheid voor extreme weergebeurtenissen en droogte toeneemt en gezond voedsel en schoon water minder gemakkelijk beschikbaar zijn;

F. overwegende dat de wereldwijde beoordeling voor de rode lijst van de IUCN voor verschillende haaiensoorten die in bijlage II van Cites zijn opgenomen, nog steeds wijst op een duidelijke wereldwijde afname van de populatie in het wild van meer dan 80 %, en er tevens op wijst dat soorten zoals de oceanische witpunthaai nog steeds afnemen, waardoor ruimschoots wordt voldaan aan de criteria voor opname in bijlage I; overwegende dat verschillende bedreigde haaiensoorten nog steeds zwaar worden geëxploiteerd, hetgeen de noodzaak benadrukt van een betere handhaving en/of de opneming van deze soorten in bijlage I;

G. overwegende dat een derde van de haaien, roggen en chimaera's met uitsterven wordt bedreigd ([10]) en dat een van de belangrijkste oorzaken van deze achteruitgang de internationale handel in hun delen en afgeleide producten is; overwegende dat de beperkingen dringend moeten worden opgevoerd, omdat de meeste haaien slechts een beperkt potentieel hebben om zich van een dergelijke achteruitgang te herstellen, vanwege hun trage ontwikkeling en voortplanting ([11]);

([9]) PB L 84 van 31.3.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj.
([10]) IUCN, "The global status of sharks, rays and chimaeras", 2024.
([11]) Finucci, B., Pacoureau, N., Rigby, C. L., Matsushiba, J. H., Faure-Beaulieu, N. et al., "Fishing for oil and meat drives irreversible defaunation of deepwater sharks and rays", *Science*, Vol. 383, Issue 6687, 2024, blz. 1135, https://doi.org/10.1126/science.ade9121.

H. overwegende dat de ernstig bedreigde Europese aal (*Anguilla anguilla*) momenteel de enige palingsoort is die is opgenomen in Cites-bijlage II; overwegende dat in een recente zaak de Europese glasaal werd aangemerkt als *Anguilla mossambica* waarop de controles op de internationale handel niet van toepassing zijn; overwegende dat het Cites-beginsel van "lookalike" bepaalt dat taxa die op elkaar lijken in dezelfde Cites-bijlage worden opgenomen als een of meer van de taxa door de internationale handel worden bedreigd; overwegende dat de opneming van alle *Anguilla*-soorten in bijlage II gerechtvaardigd zou zijn om redenen van instandhouding en handhaving;

I. overwegende dat de Internationale Commissie voor de Walvisvaart op haar 69e vergadering in 2024 haar ernstige bezorgdheid heeft geuit over de escalerende bijvangststerfte in verband met de groeiende internationale handel in zwemblazen van vissen zoals de totoaba; overwegende dat de Pacifische bruinvis met uitsterven wordt bedreigd en nu ernstig bedreigd is als gevolg van verstrikking in kieuwnetten die zijn uitgezet om de totoaba te vangen, die zelf een ernstig bedreigde diersoort is; overwegende dat de situatie van de totoaba en de Pacifische bruinvis al is beschreven als "dubbele uitsterving" ([12]);

J. overwegende dat broncode R ([13]) steeds vaker wordt gebruikt voor uitvoervergunningen voor taxonomische groepen die zijn opgenomen in Cites-bijlage II, zonder dat is beoordeeld of een dergelijk gebruik van de broncode passend is ([14]); overwegende dat mariene en aquatische soorten behoren tot de taxonomische groepen waarvoor broncode R mogelijk onjuist wordt gebruikt, waaronder enkele steursoorten en de Europese aal;

K. overwegende dat de IUCN in 2021 het bedreigingsniveau voor de Afrikaanse savanneolifant (*Loxodonta africana*) verhoogd heeft van "kwetsbaar" naar "bedreigd", terwijl de Afrikaanse bosolifant (*Loxodonta cyclotis*) afzonderlijk als "ernstig bedreigd" is aangemerkt nu in drie generaties tijd de populatie Afrikaanse savanneolifanten in Afrika met meer dan 60 % is afgenomen en de populatie bosolifanten zelfs met 86 % ([15]);

L. overwegende dat in Cites-besluit 14.69 inzake in gevangenschap gefokte en van ranching afkomstige specimens bezwaar wordt gemaakt tegen het commercieel fokken van en de handel in tijgers voor hun delen; overwegende dat EU-lidstaten nog steeds levende tijgers en tijgerdelen waarop de Cites-voorschriften voor de commerciële handel van toepassing zijn, in- en uitvoeren;

M. overwegende dat de slechtvalk een waardevolle soort is, die erg gevraagd is binnen de internationale handel en vaak in de media wordt genoemd in berichtgeving over illegale vogelvangst, ook in Europese landen, en over de illegale handel in deze soort;

N. overwegende dat de illegale handel in wilde dieren en planten gedreven wordt door een groeiende vraag naar producten afkomstig van wilde dieren en naar huisdieren; overwegende dat de onderliggende oorzaken van overexploitatie dringend moeten worden aangepakt door het gebruik van natuurlijke hulpbronnen te verminderen, consumptiepatronen te veranderen en de wereldwijde vraag naar wilde soorten terug te dringen;

O. overwegende dat de EU een belangrijk knooppunt, doorvoerpunt en punt van aankomst is voor in het wild levende dieren en planten die legaal of illegaal zijn verkregen, waarbij de illegale handel in Europese glasaal wereldwijd een van de meest verwoestende vormen van criminaliteit ten aanzien van in het wild levende dieren en planten in de EU is ([16]), en een van de meest lucratieve is ([17]);

P. overwegende dat de illegale handel in wilde dieren en planten sterk toeneemt en de op drie na grootste georganiseerde misdaad ter wereld is ([18]); overwegende dat overtredingen van het verbod op de illegale handel in in het wild levende dieren en planten vaak geen prioriteit zijn voor regeringen of handhavingsautoriteiten en dat daders zelden worden vervolgd; overwegende dat bekend is dat criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten op bestaande criminele structuren kan steunen, met inbegrip van witwassen, corruptie en drugshandel; overwegende dat uit casestudy's blijkt dat smokkelaars in wilde dieren en planten kunnen afwisselen tussen verschillende soorten wilde handelswaar en oorsprongslanden, afhankelijk van de mate van handhaving en marktdruk ([19]); overwegende dat internationale samenwerking essentieel is voor de bestrijding van criminaliteit in verband met wilde dieren en planten;

([12]) Environmental Investigation Agency, "Dual Extinction: The illegal trade in the endangered totoaba and its impact on the critically endangered vaquita", briefing aan het 66e permanente comité van Cites, 2016.

([13]) "Each system should have an associated source code to be used on CITES permits and certificates.", blz. 3: Cites, "Guide to the application of CITES source codes", 2024.

([14]) Cites, "Considerations and recommendations for ranching of marine species", 2023, https://cites.org/sites/default/files/documents/E-AC32-25-02.pdf.

([15]) IUCN, "African elephant species now Endangered and Critically Endangered – IUCN Red List", 2021, https://iucn.org/news/species/202103/african-elephant-species-now-endangered-and-critically-endangered-iucn-red-list.

([16]) Europol, "Law enforcement casts net over 256 eel smugglers", 2023. https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/law-enforcement-casts-net-over-256-eel-smugglers.

([17]) Europol, "The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organise Crime Threat Assessment" (EU-Socta-verslag), 2025, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.

([18]) US Immigration and Customs Enforcement, "Wildlife Trafficking", https://www.ice.gov/about-ice/hsi/investigate/wildlife-trafficking.

([19]) VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding, "World Wildlife Crime Report 2024 – Trafficking in Protected Species", 2024.

Q. overwegende dat in het meest recente EU-Socta-verslag ([20]) over zware en georganiseerde misdaad wordt benadrukt dat criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten nog steeds een bedreiging vormt, waarbij illegale activiteiten worden aangedreven door een voortdurende vraag en aanbod op consumentenmarkten binnen en buiten de EU, en waarbij handelaren steeds vaker overstappen op de handel in soorten die niet op de Cites-lijst staan om opsporing door rechtshandhavingsinstanties te voorkomen;

R. overwegende dat de herziene richtlijn milieucriminaliteit voorziet in een geharmoniseerd kader dat het mogelijk maakt milieudelicten op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen of te berechten, en waarin sancties met een voldoende afschrikkende werking zijn vastgelegd, ook met betrekking tot rechtspersonen;

S. overwegende dat er in de EU en haar lidstaten steeds meer bezorgdheid bestaat over de handel in in gevangenschap gefokte dieren, onder meer wat betreft de kwestie van illegale rassen en het "witwassen" van in het wild gevangen specimens;

T. overwegende dat de EU, in overeenstemming met Cites-resolutie Conf. 17.8 (en CoP20 Docs. 64.1–64.3) en met doelstelling 14 van het herziene Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, gestructureerde samenwerking en informatie-uitwisseling op EU-niveau tussen gespecialiseerde opvang- en revalidatiecentra, met inbegrip van reservaten, moet bevorderen om te zorgen voor langdurige, soortspecifieke zorg en plaatsingsoplossingen voor in beslag genomen wilde dieren;

U. overwegende dat de illegale vraag naar en het illegale aanbod van wilde dieren zijn toegenomen met de ontwikkeling van digitale technologieën en sociale media; overwegende dat het internet een belangrijke rol speelt doordat het de illegale handel in in het wild levende dieren en planten en niet-duurzame handel vergemakkelijkt;

V. overwegende dat verkeerde identificatie van soorten gevolgen heeft voor de nauwkeurige schatting van duurzame oogstniveaus voor wilde natuurlijke rijkdommen, alsook voor de opsporing van illegale handel;

W. overwegende dat de Europese Unie tussen 2014 en 2023 de op een na grootste importeur was van jachttrofeeën van soorten die in de Cites-bijlagen zijn opgenomen; overwegende dat steeds meer Europese landen nationale maatregelen hebben genomen of overwegen om de invoer van dergelijke jachttrofeeën te beperken of te verbieden in het licht van ethische, instandhoudings- en biodiversiteitskwesties;

X. overwegende dat duurzame jacht financiële voordelen zou kunnen opleveren die het behoud van soorten en de bescherming van habitats en biodiversiteit ondersteunen, op voorwaarde dat de jachtactiviteiten worden uitgevoerd binnen wetenschappelijk onderbouwde nationale en internationale instandhoudingskaders en streng gecontroleerde en geverifieerde populatiebeheerplannen, om ervoor te zorgen dat er geen bedreiging is voor het behoud van soorten, dierenpopulaties en de bescherming van habitats en biodiversiteit, en dat de inkomsten worden toegewezen aan lokale gemeenschappen en instandhoudingsprojecten; overwegende dat een beoordeling van de impact van de jacht op dierenpopulaties gebaseerd moet zijn op robuuste wetenschappelijke gegevens die door de Wetenschappelijke Studiegroep worden geëvalueerd; overwegende dat een verhoging van de bijdragen aan instandhoudingsprojecten en duurzame gemeenschapsontwikkeling wordt aanbevolen;

Y. overwegende dat recente onderzoeksresultaten erop wijzen dat ondanks de nieuwe EU-regels die sinds 2022 van kracht zijn, de handel in ivoor in de EU voortduurt; overwegende dat de Commissie moet toezien op de uitvoering van de nieuwe regels door de lidstaten, deze regels moet omzetten in volledig juridisch bindende wetgeving en alle resterende mazen moet dichten;

Z. overwegende dat stroperij voor de ivoorhandel de belangrijkste oorzaak is van de afname in populaties Afrikaanse olifanten; overwegende dat illegale ivoorhandel schadelijk is voor economische ontwikkeling en georganiseerde criminaliteit, corruptie en brandstofconflicten in de hand werkt;

AA. overwegende dat Cites een belangrijke rol speelt bij de vermindering van het risico dat in de toekomst zoönotische ziekten opduiken die verband houden met de internationale handel in en markten voor wilde dieren, die ernstige risico's voor de gezondheid van zowel dieren als mensen met zich meebrengen, in overeenstemming met de "één gezondheid"-benadering;

AB. overwegende dat de handel in en het gebruik van in het wild levende dieren, als deze niet strikt gereguleerd worden, een bedreiging vormen voor de biodiversiteit, bijdragen aan de vernietiging van natuurlijke habitats en de exploitatie van in het wild levende dieren en de mondiale inspanningen om de klimaatverandering te bestrijden, ondermijnen;

([20]) Europol, "The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organise Crime Threat Assessment" (EU-SOCTA-verslag), 2025, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.

AC. overwegende dat naar schatting meer dan 70 % van de nieuwe infectieziekten afkomstig is van in het wild levende dieren ([21]); overwegende dat het houden van wilde dieren als huisdier het risico op ziekteoverdracht van dier op mens verhoogt vanwege de fysieke nabijheid van dieren en hun menselijke eigenaars; overwegende dat deskundig advies nodig is over het beperken van zoönotische risico's door markten voor wilde dieren aan te pakken en "positieve-" of "toegestane lijsten" op te stellen van diersoorten die mogen worden verhandeld, gefokt en als huisdier gehouden ([22]), rekening houdend met andere overwegingen, zoals dierenwelzijnsrisico's, de staat van instandhouding en populatietrends;

AD. overwegende dat er meer inspanningen nodig zijn om de transparantie en de effectieve deelname van economische en sociale belanghebbenden aan de besluitvorming te verbeteren;

Inleiding

1. herinnert eraan dat de partijen bij Cites erkennen dat in het wild levende planten en dieren in hun vele prachtige en gevarieerde vormen een onvervangbaar onderdeel zijn van de natuurlijke systemen van de aarde en moeten worden beschermd voor deze generatie en die van de komende generaties;

2. erkent, in navolging van de vijftigste verjaardag van Cites, het blijvende belang van de Overeenkomst om ervoor te zorgen dat de internationale handel van in het wild levende planten en dieren zodanig wordt gereguleerd dat deze het voortbestaan van soorten niet bedreigt; erkent dat er op dit gebied vooruitgang is geboekt, maar wijst erop dat de Overeenkomst moet worden aangepast aan nieuwe en zich ontwikkelende uitdagingen;

3. wijst erop dat er nieuwe en veranderende uitdagingen zijn, zoals de toegenomen vraag naar producten op basis van wilde dieren en planten, cybercriminaliteit, biodiversiteitsverlies, klimaatverandering en de behoefte aan een betere traceerbaarheid en handhaving; verzoekt de partijen bij Cites deze uitdagingen aan te pakken door een betere samenwerking, sterkere handhaving en doeltreffendere mechanismen om in te zetten op duurzame handel;

4. benadrukt de noodzaak van een voorzorgsbenadering op wetenschappelijke basis bij de uitvoering van Cites om te zorgen voor een doeltreffende bescherming van in het wild levende dieren en planten tegen de toenemende bedreiging die de internationale handel vormt voor individuele dieren, soorten en biodiversiteit en voor de gezondheid van mens en dier;

5. benadrukt de noodzaak van meer synergieën tussen Cites en andere relevante verdragen en overeenkomsten, met inbegrip van onder andere het Verdrag inzake biologische diversiteit, het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten, het VN-Verdrag tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (UNTOC) en gezondheidsgerelateerde verdragen en overeenkomsten, om ervoor te zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen efficiënt en effectief worden verwezenlijkt;

Uitvoering, naleving en handhaving

6. roept alle partijen bij Cites op er beter op toe te zien dat de overeenkomst wordt uitgevoerd en nageleefd en daarbij ten volle gebruik te maken van het beschikbare rechtskader;

7. verzoekt om een consistente, transparante en onpartijdige toepassing van de instrumenten zoals die in Cites zijn voorzien en van de besluiten die op grond daarvan zijn genomen om de naleving van de overeenkomst te bevorderen, waaronder het ondersteuningsprogramma voor naleving;

8. betreurt het gebruik van economische schade als argument om de opschorting van de handel terug te draaien ([23]) en houdt vol dat als er wordt toegegeven aan dergelijke oproepen, dit het hele proces zou bedreigen en ondermijnen, aangezien de handelsopschorting erop gericht is economische druk uit te oefenen;

([21]) Cites, "One health and CITES: Reducing human and animal health risks from wildlife trade", 2022, https://cites.org/sites/default/files/documents/E-CoP19-23-02_0.pdf.

([22]) Toland, E., Bando, M., Hamers, M., Cadenas, V., Laidlaw, R. et al, "Turning Negatives into Positives for Pet Trading and Keeping: A Review of Positive Lists", *Animals*, Vol. 10, Issue 12, 2371, 2020, https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7763047/pdf/animals-10-02371.pdf.

([23]) "Several parties called for Oman's trade suspension to be lifted, pointing to its detrimental economic impacts": Internationaal instituut voor duurzame ontwikkeling, samenvattend verslag, 3 tot en met 8 februari 2025 – 78e vergadering van het permanent comité van Cites, 2025, https://enb.iisd.org/cites-standing-committee-78-summary.

9. verzoekt alle partijen ervoor te zorgen dat de nalevingsprocessen uit hoofde van Cites in gelijke mate worden toegepast op staten van doorvoer, verbruikslanden en landen die deel uitmaken van het verspreidingsgebied, een consistente handhaving te bevorderen en erop toe te zien dat alle partijen hun verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst nakomen;

10. dringt aan op het versterken van de traceerbaarheid van de oogst en de handel in soorten die in de Cites-lijst zijn opgenomen, door de monitoringmechanismen te verbeteren, transparantie in de hele toeleveringsketen te waarborgen en de samenwerking te vergroten tussen de landen van herkomst, doorvoer, en bestemming;

11. betreurt dat de huidige definities en richtsnoeren ontoereikend zijn, aangezien een groeiend aantal in de Cites-lijst opgenomen soorten traceerbaarheidssystemen nodig heeft; verzoekt alle partijen een resolutie aan te nemen waarin duidelijkere en consistentere traceerbaarheidsnormen worden vastgesteld voor in de Cites-lijst opgenomen soorten en specifieke taxonomische groepen die in de bijlagen zijn opgenomen, zoals haaien en roggen;

12. erkent de essentiële bijdrage van klokkenluiders, journalisten, wildopzichters en boswachters en milieurechtenverdedigers bij de ondersteuning van de uitvoering van Cites; verzoekt alle partijen zich meer in te spannen om hun bescherming te garanderen en hun institutionele en juridische ondersteuning te bieden;

13. herinnert aan de constructieve en bepalende rol die het maatschappelijk middenveld heeft gespeeld bij het ontwerp, de ontwikkeling en uitvoering van Cites en benadrukt hoe belangrijk het is dat het maatschappelijk middenveld voortdurend wordt betrokken bij Cites-gerelateerde kwesties;

14. onderstreept de belangrijke rol van politie, douane en de rechterlijke macht op het gebied van rechtshandhaving met betrekking tot de internationale handel in in het wild levende dieren en planten, die vaak gepaard gaat met andere misdrijven; moedigt samenwerking aan tussen de EU-lidstaten en via andere internationale organen, waaronder Europol, Eurojust, Interpol, de Werelddouaneorganisatie, het VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding, alsook andere relevante organen; dringt erop aan dat rechtshandhavingsinstanties voldoende financiële middelen krijgen om hun taken volledig te kunnen uitvoeren;

15. betreurt dat er onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de instrumenten uit hoofde van de rechtskaders voor de bescherming van in het wild levende dieren en planten door middel van het strafrecht; verzoekt alle partijen om de mazen in hun rechtskaders voor de bescherming van in het wild levende dieren en planten door middel van het strafrecht vast te stellen en te dichten; moedigt de erkenning van de aansprakelijkheid van rechtspersonen bij criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten aan;

16. benadrukt het belang van de eerste bijeenkomst van de intergouvernementele werkgroep voor onbepaalde duur inzake misdrijven die van invloed zijn op het milieu, bijeengeroepen krachtens UNTOC-resolutie 12/4, om de ervaringen te inventariseren en mogelijke antwoorden op de vastgestelde lacunes te overwegen, met inbegrip van de mogelijkheid, de haalbaarheid en de verdiensten van een aanvullend protocol bij UNTOC; benadrukt in dit verband de noodzaak om te blijven pleiten voor de opstelling van een nieuw UNTOC-protocol inzake de illegale handel in in het wild levende dieren en planten, zoals uiteengezet in de EU-strategie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit 2021-2025 en zoals aangegeven in de herziening van het Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten;

17. benadrukt dat de financiële-inlichtingeneenheden, corruptiebestrijdingsinstanties en financiële instellingen meer betrokken moeten worden bij de ondersteuning van de uitvoering van Cites;

18. verzoekt alle partijen om de rol van corruptie bij het faciliteren van criminaliteit op het gebied van fauna en flora aan te pakken, onder meer door een mechanisme in te stellen voor samenwerking tussen Cites -autoriteiten en corruptiebestrijdingsinstanties om snelle en effectieve actie te vergemakkelijken wanneer corrupte activiteiten worden ontdekt in verband met de illegale handel in wilde dieren en planten; is een groot voorstander van de wijzigingen van lid 4 van resolutie Conf. 17.6 (Rev. CoP19) die zijn ingediend bij COP20, waarmee de partijen worden aangemoedigd ervoor te zorgen dat dergelijke mechanismen aanwezig zijn;

19. moedigt alle partijen aan om, waar van toepassing, de mogelijkheden te onderzoeken om personen die de handel in wilde dieren en planten organiseren of mogelijk maken, te vervolgen op grond van de wetgeving die dient voor de directe bestrijding van corruptie, aangezien deze wetgeving kan voorzien in uitgebreidere onderzoeksbevoegdheden en mogelijk strengere sancties dan die op grond van de milieuwetgeving;

20. merkt op dat illegale geldstromen in verband met de illegale handel in in het wild levende dieren en planten de uitvoering en instandhoudingsdoelstellingen van Cites ondermijnen; benadrukt het belang van de ontneming van vermogensbestanddelen om financiële stimulansen voor de illegale handel in het wild levende dieren en planten weg te nemen; verzoekt de partijen om maatregelen te nemen om de opsporing, vaststelling, bevriezing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten mogelijk te maken, onder meer door een versterkte uitvoering van resolutie Conf. 11.3 (Rev. CoP19) inzake naleving en handhaving;

21. verzoekt de partijen om volledig te voldoen aan resolutie Conf. 11.3 (Rev. CoP19) inzake naleving en handhaving en resolutie Conf. 17.6 (Rev. CoP19) inzake het verbieden, voorkomen, opsporen en bestrijden van corruptie; steunt de voorgestelde wijziging van resolutie Conf. 11.3 (Rev. CoP19) om onderzoeken naar financiële criminaliteit te integreren in onderzoeken naar strafbare feiten in verband met in het wild levende dieren en planten, en meer gebruik te maken van financiële recherchetechnieken om criminelen die betrokken zijn bij strafbare feiten in verband met in het wild levende dieren en planten en hun netwerken op te sporen en op te treden tegen de illegale geldstromen die afkomstig zijn van deze strafbare feiten;

22. benadrukt dat het delen van relevante gegevens tussen de bevoegde autoriteiten en organen, bijvoorbeeld over de afgifte en verificatie van documenten zoals invoeraanvragen, de uitvoering en handhaving van Cites ondersteunt door deskundigheid op te bouwen, de transparantie en traceerbaarheid te verbeteren, realtime toezicht mogelijk te maken, de administratieve processen te versnellen en dubbel werk te voorkomen, bijvoorbeeld door betere gegevensuitwisseling tussen de EU-lidstaten, ook over afgewezen invoeraanvragen;

23. roept op tot meer en systematischere digitalisering die het delen van gegevens zal bevorderen en vergemakkelijken, de traceerbaarheid van soorten op de Cites-lijst zal verbeteren, de handhaving zal ondersteunen en een voorspelbaar en efficiënt ondernemingsklimaat zal bevorderen, terwijl onnodige lasten voor de legale handel tot een minimum worden beperkt;

24. verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen op EU- en Cites-niveau te ondersteunen om ervoor te zorgen dat beperkingen voor specimens van soorten waarvoor commerciële handel verboden is, niet worden omzeild door deze soorten voor zogenaamd niet-commerciële doeleinden te verkopen, zoals in het geval van de verkoop van specimens van de witte neushoorn van Namibië aan de Verenigde Staten ([24]);

25. dringt aan op de integratie van opkomende technologieën, zoals op AI gebaseerde volgsystemen en dronebewaking, om de inspanningen op het vlak van opsporing en handhaving te verbeteren;

Besluitvorming, transparantie en rapportage

26. is ingenomen met de jaarlijkse verslagen over illegale handel als een belangrijke stap in de richting van een beter inzicht in de illegale handel in in het wild levende dieren en planten;

27. is verheugd over de wijzigingen van Verordening (EG) nr. 865/2006 ([25]) van de Commissie en de herziene richtsnoeren voor de EU-regeling voor de handel in ivoor en dringt er bij de Commissie op aan de uitvoering ervan door de lidstaten strikt te monitoren;

28. benadrukt dat besluiten die door de partijen bij en bestuursorganen van Cites worden vastgesteld, gebaseerd moeten zijn op wetenschappelijke criteria voor de instandhouding van soorten, geleid door de beste beschikbare, degelijke wetenschappelijke informatie en het voorzorgsbeginsel, alsook op billijk overleg met de betrokken staten in het verspreidingsgebied;

29. moedigt alle partijen aan om wetenschappelijke instrumenten te ontwikkelen om betrouwbare wetenschappelijke gegevens te verstrekken ter ondersteuning van beslissingen over de bescherming van soorten en handelsvoorschriften in het kader van Cites, met inbegrip van monitoringsystemen, populatiemodellering en soortspecifiek onderzoek;

30. verzoekt de Cites-commissies de legitimiteit, nauwkeurigheid en relevantie van gegevens en bewijsmateriaal volledig in overweging te nemen bij het nemen van beslissingen over de bescherming van soorten en handelsvoorschriften, en met name bij hun beoordeling van de legitimiteit van de door de partijen verstrekte vaststellingen van rechtmatige verwerving, vaststellingen van afwezigheid van schadelijke gevolgen, en gegevens over quota en vangstbeperkingen, en om bij gegronde twijfel handelsschorsingen op te leggen;

31. neemt kennis van de verzoeken om soorten van bijlage I naar bijlage II te verplaatsen vanwege succesvolle instandhoudings- en antistroperijmaatregelen van staten in het verspreidingsgebied, zoals in het geval van de witte neushoorn in Namibië; wijst erop dat elke verplaatsing van soorten wetenschappelijk onderbouwd moet zijn, ten goede moet komen aan de lokale bevolking en ecosystemen en moet leiden tot een vergroting van het verspreidingsgebied van de soort binnen zijn historische verspreidingsgebied, en niet mag worden gebruikt om uitvoerbeperkingen van Cites te omzeilen;

([24]) Tench, T., "Surprise Sale of 40 White Rhinos from Namibia to American Buyers in Texas Raises Questions about CITES Compliance", Environmental Investigation Agency, 2024 https://eia.org/blog/surprise-sale-of-40-white-rhinos-from-namibia-to-american-buyers-in-texas-raises-questions-about-cites-compliance/.

([25]) Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 166 van 19.6.2006, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865/oj).

32. verzoekt de partijen duidelijke richtsnoeren te ontwikkelen voor de toepassing van "ranching" voor aquatische soorten, en merkt op dat de uitvoering van Cites voor aquatische soorten specifieke uitdagingen met zich meebrengt en dat misbruik van deze term de doelstellingen van de Overeenkomst kan ondermijnen; steunt de gewijzigde ontwerpresolutie over de handel in en de instandhouding en het beheer van aalsoorten, waarin wordt gesteld dat broncode R mogelijk niet geschikt is voor gebruik voor het geslacht;

33. erkent de afhankelijkheid van sommige gemeenschappen van soorten die op de Cites-lijst staan om in hun levensonderhoud te voorzien, onder andere door inkomsten uit duurzame, legale handel in wilde dieren en planten; herinnert aan het belang van de zinvolle betrokkenheid van inheemse volken en lokale gemeenschappen bij de besluitvormingsprocessen van Cites, ook bij de opname van soorten in de lijsten, en bij de uitvoering van de Overeenkomst; erkent dat lokale gemeenschappen en staten essentiële beschermers zijn, en zouden moeten zijn, van hun eigen in het wild levende planten en dieren;

34. uit zijn bezorgdheid over het gebrek aan transparantie van en toezicht op de activiteiten van het Cites-secretariaat; verzoekt de partijen om na te denken over mechanismen om de transparantie te vergroten en meer toezicht te houden op de manier waarop de prioriteiten van het werkplan tot stand komen; dringt erop aan dat het secretariaat regelmatig verslag uitbrengt over alle nog te betalen vastleggingen in het kader van bestaande besluiten, dat bij voorstellen voor nieuwe taken rekening wordt gehouden met budgettaire en personeelsbehoeften en dat het bevoegde comité het mandaat goedkeurt voordat externe consultants worden ingehuurd;

35. benadrukt het belang van interinstitutionele transparantie in het standpunt van de EU voor Cites-vergaderingen; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat alle besluiten van de Raad met betrekking tot het standpunt van de EU voor Cites-vergaderingen voorafgaand aan deze vergaderingen voor alle EU-instellingen openbaar beschikbaar zijn; benadrukt het belang van transparantie bij de ontwikkeling van de EU-standpunten voor Cites-vergaderingen om de betrokkenheid en bijdragen van belanghebbenden voor en tijdens de COP's te faciliteren;

Financiering en andere middelen

36. verzoekt de Commissie en alle partijen om te zorgen voor voldoende financiële, personele, technische en technologische middelen voor de correcte uitvoering en handhaving van de Overeenkomst, en tegelijkertijd het gebruik van de huidige middelen en mechanismen te optimaliseren;

37. spreekt zijn bezorgdheid uit over de toenemende werklast van het Cites-secretariaat, de Conferentie van de Partijen en de comités, in verhouding tot de beschikbare middelen;

38. betreurt het dat een toenemend aantal besluiten waartoe de Cites-partijen opdracht hebben gegeven, geheel of gedeeltelijk onuitgevoerd blijven als gevolg van zowel onvoldoende middelen als het niet op de juiste wijze prioriteren van de toewijzing van de beschikbare middelen voor de uitvoering ervan; verzoekt het secretariaat en de partijen om prioriteit te geven aan kwesties die verband houden met het kernmandaat van Cites en om middelen te herbestemmen voor deze kwesties;

39. dringt erop aan dat in het volgende meerjarig financieel kader van de EU specifieke middelen worden toegewezen voor de bestrijding van de illegale handel in wilde dieren en planten en de ondersteuning van het duurzame gebruik van natuurlijke hulpbronnen; benadrukt het belang van de integratie van milieucriminaliteit, met inbegrip van criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten, in de toekomstige begrotingsprioriteiten van de EU, door middel van een alomvattende aanpak die aspecten van veiligheid, preventie, handhaving en internationale samenwerking combineert;

Strategische visie voor Cites: 2021-2030

40. steunt de visieverklaring ([26]) dat alle internationale handel in in het wild levende dier- en plantensoorten tegen 2030 legaal en duurzaam moet zijn, moet stroken met de instandhouding van soorten op lange termijn en aldus ertoe moet bijdragen het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen, het duurzame gebruik ervan te waarborgen en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling te verwezenlijken;

41. is ingenomen met de erkenning van de onderlinge verbanden tussen Cites, het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten, de SDG's en het Verdrag inzake biologische diversiteit; wijst er ook op dat synergieën met het UNTOC-evaluatiemechanisme moeten worden bevorderd;

([26]) Resolutie Conf. 18.3 over de strategische visie van Cites: 2021-2030.

42. herinnert aan de belangrijke bijdrage die Cites kan leveren aan de uitvoering van de doelstellingen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, met name wanneer de in het kader van Cites genomen besluiten de staat van instandhouding en de behoeften van soorten correct moeten weerspiegelen; is van oordeel dat de herziening van de strategische visie voor Cites 2021-2030 aan de orde moet worden gesteld tijdens de COP20, teneinde die in overeenstemming te brengen met de doelstellingen en streefdoelen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal en het bijbehorende monitoringkader;

43. steunt de nadruk die in de strategische visie wordt gelegd op samenwerking en op het waarborgen dat de partijen over de nodige financiële middelen en capaciteiten beschikken om de overeenkomst uit te voeren; merkt op dat die focus moet aansluiten op en bijdragen tot doelstelling D en streefdoelen 20 en 21 van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal inzake toereikende financiële middelen, versterkte capaciteitsopbouw, technische en wetenschappelijke samenwerking en de beste beschikbare gegevens, informatie en kennis;

De "één gezondheid"-benadering en de rol van Cites bij het verkleinen van het risico op zoönotische ziekten

44. benadrukt de cruciale rol van Cites bij het beperken van de risico's van overdracht van pathogenen en het ontstaan van zoönotische ziekten die verband houden met de internationale handel in wilde dieren en planten en die zowel ecologische als volksgezondheidsrisico's met zich meebrengen; wijst op het belang van een voorzorgsbenadering, in overeenstemming met de "één gezondheid"-benadering, waarbij de onderlinge verbondenheid van de gezondheid van mens, dier en milieu wordt erkend bij het beoordelen en versterken van de preventie van deze risico's;

45. verzoekt de EU en alle partijen om dringend een resolutie aan te nemen ter bevordering van de toepassing van een "één gezondheid"-benadering op de internationale handel in wilde dieren en planten in het kader van Cites; dringt er bij alle partijen op aan de operationele definitie van "één gezondheid", zoals ontwikkeld door het panel van deskundigen op hoog niveau, toe te passen in hun nationale wetgeving en bij de uitvoering van de Overeenkomst;

46. roept op tot samenwerking tussen Cites en nationale en internationale autoriteiten op het gebied van dier- en volksgezondheid om strategieën en actieplannen te ontwikkelen voor veilige, legale en traceerbare handel, vaststelling van ziekterisico's en veilig vervoer van biologische monsters; is ingenomen met het gezamenlijke werkprogramma met de Wereldorganisatie voor diergezondheid (WOAH) om hiaten in de kennis aan te pakken en praktische oplossingen te vinden om de risico's te verminderen dat er in de toeleveringsketens voor wilde dieren en planten ziekteverwekkers overspringen;

47. herinnert aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie, WOAH en het VN-Milieuprogramma waarin nationale autoriteiten worden opgeroepen om de handel in levende wilde zoogdieren voor voedsel of fokdoeleinden op traditionele markten op te schorten, tenzij er effectieve regelgeving en adequate risicobeoordelingen zijn; herinnert aan de aanbevelingen van het IPBES om soorten die een hoog risico op het uitbreken van ziekten vormen, uit de handel in wilde dieren en planten te verwijderen;

48. stelt met bezorgdheid vast dat er nog steeds aanzienlijke hoeveelheden vlees van huisdieren en wilde dieren de EU worden binnengesmokkeld, hetgeen risico's met zich meebrengt voor de gezondheid van mens en dier en voor de biodiversiteit; verzoekt de Commissie en de lidstaten een gecoördineerde EU-aanpak voor deze kwestie te ontwikkelen, onder meer door systemen voor gegevensverzameling over vlees van huisdieren en wilde dieren op te zetten;

49. dringt er bij de EU en alle andere partijen op aan om het welzijn van levende dieren in fokfaciliteiten en in de hele handelsketen te waarborgen, aangezien wetenschappelijk is aangetoond dat ontoereikende welzijnsomstandigheden bij het houden, vervoeren en verhandelen van wilde dieren en planten verband houden met het ontstaan en de overdracht van ziekten en een bedreiging vormen voor de gezondheid van zowel dieren als mensen;

50. erkent de geïntensiveerde interacties tussen mensen, vee en wilde dieren, met name als gevolg van veranderingen in landgebruik, habitatverlies en fragmentatie van ecosystemen; benadrukt dat de uitdagingen die voortvloeien uit deze interacties kunnen leiden tot conflicten en een verhoogde overdracht van zoönosen en veeziekten, en tegelijkertijd een negatieve invloed hebben op de biodiversiteit en het dierenwelzijn; verzoekt de Commissie en de lidstaten deze risico's aan te pakken door middel van geïntegreerde strategieën voor coëxistentie, waaronder behoud van habitats, wetenschappelijk onderbouwde maatregelen voor de instandhouding van in het wild levende dieren en planten, preventieve maatregelen en bewustmaking, en ervoor te zorgen dat bij de uitvoering van Cites rekening wordt gehouden met de dynamiek van coëxistentie als onderdeel van bredere inspanningen op het gebied van natuurbehoud en volksgezondheid;

Een grotere rol voor de EU in de wereldwijde strijd tegen illegale handel in in het wild levende dieren en planten

51. verzoekt de Commissie en de lidstaten het voortouw te nemen in de wereldwijde inspanningen om de handel in (delen van) bedreigde soorten een halt toe te roepen;

52. benadrukt dat punten van zorg in verband met de illegale handel in in het wild levende dieren en planten systematisch moeten worden opgenomen in het handelsbeleid van de EU, onder meer via bilaterale overeenkomsten;

53. uit zijn bezorgdheid over het feit dat er binnen de EU nog steeds in ivoor wordt gehandeld ([27]), ondanks de wijzigingen van Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie ([28]) en de herziene richtsnoeren voor de EU-regeling voor de handel in ivoor ([29]); verzoekt de Commissie en de lidstaten om deze richtsnoeren te vervangen door juridisch bindende wetgeving ter zake;

54. benadrukt dat het ontbreken van een gemeenschappelijk EU-kader voor welzijnsvoorschriften voor het fokken, houden en in de handel brengen van andere gezelschapsdieren dan honden en katten, samen met uiteenlopende nationale voorschriften, leidt tot inconsistenties, hiaten in de handhaving, verwarring voor consumenten en vaak ernstige gevolgen voor het dierenwelzijn van soorten die ongeschikt zijn om als gezelschapsdier te worden gehouden, evenals risico's voor de biodiversiteit, de menselijke gezondheid en veiligheid en het natuurbehoud; verzoekt de Commissie om snel een EU-brede positieve lijst voor te stellen van dieren die als gezelschapsdier mogen worden gehouden of verhandeld, op basis van aanbevelingen uit de studie over de noodzaak, toegevoegde waarde en haalbaarheid van een dergelijke lijst, rekening houdend met wetenschappelijke risicobeoordelingen en milieucriteria;

55. dringt er bij de Commissie op aan om, met het oog op de toekomstige invoering van een EU-brede positieve lijst van gezelschapsdieren, technische bijstand en deskundigheid te verlenen om niet-EU-landen te ondersteunen bij het opstellen van wetenschappelijk onderbouwde positieve lijsten voor de eigendom van gezelschapsdieren, met inbegrip van richtsnoeren inzake soortspecifieke risicobeoordelingen, handhavingsmechanismen en wetgevingskaders;

56. is ingenomen met Verordening (EU) 2025/130 van de Commissie van 28 januari 2025 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 865/2006 ([30]) die vastgesteld is om te voldoen aan de vereisten van Cites-resolutie Conf. 12.10 (Rev. CoP15) betreffende de registratie van instellingen waarin specimens van de in bijlage I bij de Overeenkomst vermelde diersoorten voor commerciële doeleinden in gevangenschap worden gefokt; dringt er bij de Commissie op aan nauwlettend toe te zien op de uitvoering en handhaving door de lidstaten en roept ertoe op de registratie van instellingen tijdig door te geven aan het Cites-secretariaat;

57. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om, in overeenstemming met het Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, meer toezicht uit te oefenen op de invoer van jachttrofeeën die afkomstig zijn van in de Cites-lijst opgenomen soorten; dringt erop aan dat de vereisten voor invoervergunningen worden uitgebreid tot alle jachttrofeeën die zijn opgenomen in bijlage B bij Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad ([31]), tenzij wetenschappelijk bewijs van het tegendeel wordt geleverd;

58. benadrukt het cruciale belang van een gedetailleerd EU-informatiesysteem om het probleem van de illegale handel in wilde dieren en planten aan te pakken; dringt er bij de Commissie op aan de bestaande regelgeving en instrumenten, met inbegrip van Traces (Trade Control and Expert System), uit te breiden teneinde gegevens over de soorten, het volume en de oorsprong van alle invoer in de EU van zowel in de Cites-lijst opgenomen soorten als niet opgenomen soorten te registreren en openbaar te maken, teneinde een betere monitoring van de handel mogelijk te maken, trends en risico's in kaart te brengen en toekomstige beleidsmaatregelen en besluitvorming te onderbouwen;

([27]) Uit recent onderzoek van het IFAW (https://www.ifaw.org/international/resources/elephant-in-the-net) blijkt dat in de EU nog steeds aanzienlijke hoeveelheden ivoor online worden verhandeld en dat voor slechts 9,9 % van het bewerkte ivoor en 3,1 % van het onbewerkte ivoor een controleerbaar bewijs van wettigheid (certificaat) werd ingediend.

([28]) Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 166 van 19.6.2006, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865/oj).

([29]) PB C 528 van 30.12.2021, blz. 19.

([30]) Verordening (EU) 2025/130 van de Commissie van 28 januari 2025 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 865/2006 wat betreft ontwikkelingen in het kader van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten en de mogelijkheid om vergunningen met terugwerkende kracht af te geven (PB L, 2025/130, 29.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/130/oj).

([31]) Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/338/oj).

59. wijst erop dat de Cites-COP20 een gelegenheid zou kunnen zijn om vast te stellen welke landen en regio's de voornaamste exporteurs van wilde dieren zijn, teneinde strengere controles in te voeren en die landen en regio's ertoe aan te sporen strenge preventieve maatregelen tegen illegale uitvoer aan te nemen;

60. is verheugd over de bijdrage van de EU aan de ondersteuning van de inspanningen om de handel in wilde dieren en planten wereldwijd te bestrijden; roept de EU en haar lidstaten op om steun te verlenen aan de opname van een nieuw lid in resolutie A/79/L.96 van de Algemene Vergadering van de VN van 2025 over de aanpak van de illegale handel in wilde dieren en planten door de invoer van in het wild levende planten en dieren en producten daarvan die in strijd met de nationale wetgeving zijn verkregen, strafbaar te stellen en partnerlanden bij te staan die bronnen van in het wild levende planten en dieren en producten daarvan, doorvoerpunten en/of bestemmingen voor verkopers en kopers zijn;

Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten

61. erkent de vooruitgang die is geboekt door de lidstaten, de Commissie en andere belanghebbenden; benadrukt het belang van de verdere uitvoering van het Actieplan en de noodzaak om voldoende personele en financiële middelen toe te wijzen voor de uitvoering ervan; verzoekt de lidstaten om gegevens te verzamelen en te verstrekken om hun vooruitgang te meten en te evalueren;

62. verzoekt de lidstaten de capaciteit van de bevoegde nationale autoriteiten, met inbegrip van het openbaar ministerie en de rechterlijke macht, te verbeteren om gevallen van illegale handel in in het wild levende dieren en planten snel en doeltreffend te onderzoeken en te vervolgen, en samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten te bevorderen;

63. wijst op het belang van de belangrijkste EU-agentschappen, Europol, Eurojust en het Agentschap van de EU voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol) bij de aanpak van de illegale handel in wilde dieren en planten; dringt aan op adequate steun in het volgende meerjarig financieel kader en de jaarlijkse begrotingsprocedure om te zorgen voor voldoende middelen en personeel voor deze entiteiten;

64. beveelt aan dat de EU en haar lidstaten de handel in en het houden van wilde dieren en planten die illegaal zijn verkregen, strafbaar stellen, ongeacht hun status in de Cites-bijlagen; dringt er bij de Commissie op aan de resultaten van de haalbaarheidsstudie over de strafbaarstelling van de illegale handel van wilde dieren en planten ([32]) te gebruiken om met voorrang relevante wetgevingsvoorstellen in te dienen;

65. verzoekt de Commissie en de lidstaten tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar levende wilde dieren en planten en daarvan afkomstige producten door empirisch onderbouwde initiatieven ter vermindering van de vraag in de EU-lidstaten uit te voeren en te ondersteunen;

66. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de maatregelen uit te breiden tot buiten het huidige toepassingsgebied van doelstelling 14 van het Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, om de capaciteit voor de redding en revalidatie van uit de illegale handel geredde wilde dieren te vergroten met behulp van middelen, financiering en opleiding, naast nationale actieplannen om het beheer van in beslag genomen levende dieren te verbeteren;

Georganiseerde misdaad, cyberbeveiliging en in beslag genomen dieren

67. dringt erop aan dat transnationale criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten door alle partijen wordt erkend als een vorm van ernstige, georganiseerde en basismisdaden ([33]), die in haar ernstigste vorm als ecocide moet worden aangemerkt; verzoekt alle EU-lidstaten hun nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de definitie van ernstige criminaliteit in het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit, door ervoor te zorgen dat strafbare feiten in verband met in het wild levende dieren en planten worden behandeld als basisdelicten die op passende wijze strafbaar zijn volgens hun strafwetboeken;

68. moedigt de lidstaten aan om afschrikwekkende strafrechtelijke maatregelen te nemen tegen illegale activiteiten met betrekking tot het kopen, verhandelen en verkopen van wilde dieren;

([32]) The Society for Conservation Biology, "Resolving Uncertainties in the Legality of Wildlife Trade to Support Better Outcomes for Wildlife and People", https://conbio.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/conl.13110.

([33]) Resolutie RES/77/325 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties verzoekt de lidstaten "de illegale handel in beschermde in het wild levende dier- en plantensoorten tot een ernstig misdrijf te maken" (dispositief, paragraaf 6) en "de nationale wetgeving zo nodig en passend te herzien en te wijzigen, zodat strafbare feiten in verband met de illegale handel in wilde dieren en planten als basisdelict worden behandeld" (dispositief, paragraaf 9) https://digitallibrary.un.org/record/4020317?v=pdf.

69. erkent de lopende inspanningen om de noodzaak te beoordelen van de ontwikkeling van een protocol inzake milieucriminaliteit in het kader van het VN-Verdrag tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad; wijst op het belang van een voortdurende dialoog over dit onderwerp, met de nadruk op criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten; herinnert eraan dat in het protocol een bepaling moet worden opgenomen op grond waarvan de partijen verplicht zijn de invoer van en de handel in het wild levende dieren en planten die illegaal uit het land van oorsprong zijn overgebracht, strafbaar te stellen;

70. dringt er bij de lidstaten op aan grensoverschrijdende samenwerking, uitwisseling van inlichtingen en coördinatie tot stand te brengen met diverse relevante internationale autoriteiten en instellingen, teneinde de betrokkenheid van georganiseerde criminele groeperingen bij de illegale handel in in het wild levende dieren en planten te bestrijden; benadrukt de noodzaak om te investeren in het monitoren en analyseren van nieuwe ontwikkelingen op de illegale markten voor wilde dieren en de daarmee samenhangende criminaliteit;

71. verzoekt de Commissie te zorgen voor coördinatie bij de tenuitvoerlegging van de richtlijn milieucriminaliteit, de verordening inzake de handel in in het wild levende dieren en planten ([34]) en het herziene EU-actieplan tegen de illegale handel in in het wild levende dieren en planten en ander relevant EU-beleid zoals de digitaledienstenverordening ([35]); verzoekt de lidstaten de richtlijn inzake milieucriminaliteit om te zetten en de nodige wetten, verordeningen en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te doen treden om uiterlijk op 21 mei 2026 aan de richtlijn te voldoen;

72. verzoekt de lidstaten op consistente en transparante wijze bij Cites, Europol en bij de landen van herkomst melding te maken van alle in beslag genomen of geconfisqueerde levende dieren, en deze manier van rapporteren te bevorderen; verzoekt de lidstaten om het mogelijk te maken dat in beslag genomen en geconfisqueerde opbrengsten van daders worden gebruikt om de reddings- en opvangcapaciteit van in het wild levende dieren en planten te versterken;

73. spreekt zijn bezorgdheid uit over onopgeloste problemen bij de uitvoering van Cites-resolutie Conf. 17.8 (Rev. CoP19) over de bestemming van in beslag genomen specimens die in de Cites-lijst zijn opgenomen; benadrukt de noodzaak van betere richtsnoeren voor onmiddellijke behandeling, handhaving van de besluitvorming en passende plaatsingsmogelijkheden om te voorkomen dat specimens opnieuw in de handel worden gebracht;

74. uit zijn bezorgdheid over de toename van cybercriminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten; roept de Commissie en de lidstaten op de inspanningen ter bestrijding ervan op te voeren, onder meer door de digitaledienstenverordening robuust uit te voeren en volledig te handhaven en de internationale samenwerking te versterken, teneinde beste praktijken vast te stellen en toe te passen en maatregelen te ontwikkelen om illegale onlinehandel aan te pakken; dringt er bij de Commissie op aan specifieke EU-richtsnoeren te ontwikkelen om cybercriminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten aan te pakken in overeenstemming met de bepalingen van de digitaledienstenverordening, gecoördineerd beleid tussen de lidstaten te waarborgen en samenwerking tussen alle relevante belanghebbenden te bevorderen;

Amendementen op de Cites-bijlagen

75. steunt nadrukkelijk de door de EU en haar lidstaten ingediende voorstellen voor opname in de lijst tot wijziging van de Cites-bijlagen;

76. verzoekt de lidstaten om na wetenschappelijke beoordeling de opwaardering van bedreigde geslachten en soorten van bijlage II naar bijlage I van Cites te bevorderen, met name haaien (*Selachii*), zeepaardjes (*Hippocampus*), boomkangoeroes (*Dendrolagus*) en marmosets (*Mico*); dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan voorstellen te steunen om bijkomende relevante haaiensoorten op te nemen in bijlage II van Cites, met name biologisch kwetsbare diepzeehaaien zoals de ruwe doornhaai;

77. neemt kennis van de kennisgevingen aan de partijen om staten die deel uitmaken van verspreidingsgebieden te raadplegen over een voorstel om de volgende soorten van bijlage II naar bijlage I over te hevelen: *Mobula spp.* (manta's en duivelsroggen) ([36]), *Rhincodon typus* (walvishaai) ([37]) en *Carcharhinus longimanus* (oceanische witpunthaai) ([38]) en verzoekt de Commissie en de EU-lidstaten om deze overhevelingen te steunen;

([34]) Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/338/oj).

([35]) Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([36]) Cites, kennisgeving aan de partijen, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-133.pdf.

([37]) Cites, kennisgeving aan de partijen, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-118.pdf.

([38]) Cites, kennisgeving aan de partijen, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-134.pdf.

78. verzoekt de lidstaten om na wetenschappelijke beoordeling te bevorderen dat bedreigde soorten, ongeacht hun geografische spreiding, volledig worden opgenomen in Cites-bijlage I, met name olifanten (*Elephantidae*), leeuwen (*Panthera leo*) en neushoorns (*Rhinocerotidae*);

79. verzoekt de lidstaten de opneming van bedreigde soorten in de Cites-bijlagen na een wetenschappelijke beoordeling te bevorderen, met name, maar niet uitsluitend, de Europese hamster (*Cricetus cricetus*), de huismus (*Passer domesticus*), de kievit (*Vanellus vanellus*) en de veldleeuwerik (*Alauda arvensis*);

80. roept de EU en alle partijen op om de regulering van de internationale handel in amfibische soorten te verbeteren en drie soorten Pelophylax (*Pelophylax epeiroticus, P. shqipericus* en *P. ridibundus*) op te nemen in de Cites-bijlagen;

81. verzoekt de lidstaten na wetenschappelijke beoordeling de opname of opwaardering in de Cites-bijlagen van bedreigde geslachten en soorten koralen, alsook soorten die verband houden met ontbossing van regenwouden of verwerking tot tropisch hout te bevorderen, met name teak (*Tectona grandis*), ebben (*Diospyros*);

82. dringt er bij de EU op aan om de geschiktheid van elk voorstel om de slechtvalk van bijlage I naar bijlage II te verplaatsen te beoordelen, in overeenstemming met de criteria die zijn vastgelegd in resolutie Conf. 9.24 (Rev. CoP17), en zich tegen een dergelijk voorstel te verzetten indien niet aan deze criteria wordt voldaan;

83. roept de EU en haar lidstaten op om de opname, of opwaardering, van soorten die bedreigd worden door de handel in exotische gezelschapsdieren te ondersteunen en voorstellen voor opname in lijsten van bedreigde inheemse soorten te ondersteunen, alsook het verbod te steunen op de uitvoer van levende specimens indien de vangst of uitvoer van deze soorten verboden is op grond van de nationale wetgeving van de respectieve partij;

84. betreurt de toenemende vraag naar zwemblazen van soorten *Sciaenidae*; dringt aan op maatregelen om ervoor te zorgen dat de internationale handel het voortbestaan van soorten niet in gevaar brengt en de risico's voor beschermde soorten die incidenteel worden gevangen, niet vergroot; verzoekt de partijen, wanneer aan de Cites-criteria is voldaan, voor te stellen probleemsoorten in de bijlagen op te nemen en legale, traceerbare en biologisch duurzame handel te waarborgen;

Soortspecifieke aangelegenheden

Aquatische soorten

85. verzoekt de lidstaten en alle landen van doorvoer en de landen waar paling in aquacultureel verband wordt gekweekt en vetgemest, de samenwerking en maatregelen ter bestrijding van de illegale handel in paling te versterken en criminele netwerken te ontmantelen, en hiervoor voldoende middelen uit te trekken; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat op de COP20 een resolutie over de handel in specimens van *Anguilla spp.* wordt aangenomen en alle overblijvende soorten van het geslacht naast de Europese paling in bijlage II worden opgenomen;

86. benadrukt de cruciale rol die haaien en roggen spelen bij het behoud van de gezondheid van de ecosystemen van oceanen; waarschuwt dat haaien en roggen, met name diepzeehaaien, door ernstige handelsgerelateerde dreigingen nog steeds met uitsterven worden bedreigd; roept de EU en haar lidstaten op Cites-voorstellen en -resoluties die gericht zijn op het versterken van de bescherming van haaien- en roggensoorten tegen niet-duurzame en illegale handel, alsook tegen aantasting en vervuiling van habitats, te steunen en mede te ondertekenen;

87. moedigt partijen aan om vaststellingen van afwezigheid van schadelijke gevolgen voor haaien- en roggensoorten uit te wisselen; verzoekt de partijen om onmiddellijk actie te ondernemen om discrepanties aan te pakken in de gegevens over de handel in producten van op de Cites-lijst vermelde haaien die zijn opgenomen in de Cites-handelsdatabank, en om de naleving te verbeteren;

88. wijst op de aanhoudende moeilijkheden bij het identificeren en documenteren van de handel in levende koralen en koraalrots; verzoekt de partijen verdere werkzaamheden op het gebied van de identificatie en traceerbaarheid van soorten in de koraalhandel te steunen; vraagt om een mogelijke herziening van de relevante bepalingen in het kader van resolutie Conf. 12.3 (Rev. CoP19) om lacunes in de identificatie aan te pakken;

89. verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat op de COP20 een resolutie wordt aangenomen om de staat van instandhouding van en de regulering van de internationale handel in ombervissen (*Sciaenidae*) te verbeteren;

90. verzoekt de EU, een van de grootste importeurs van mariene siervissen qua waarde ([39]), en alle partijen met klem maatregelen te steunen om de staat van instandhouding van en de regulering van de internationale handel in mariene siervissen te verbeteren;

Grote katachtigen

91. erkent dat sommige grote katachtigen tot de meest bedreigde soorten behoren die op de Cites-lijst staan, en dat het behoud van en de regulering van de handel in grote katachtigen die op de Cites-lijst staan met tal van uitdagingen gepaard gaat; vraagt om passende financiële middelen die in verhouding staan tot deze uitdagingen; roept op tot de uitvoering van tijdgebonden, landspecifieke aanbevelingen voor de instandhouding en tot concrete financiële toezeggingen voor de instandhouding van grote katachtigen;

92. merkt op dat resolutie Conf. 12.5 (Rev. CoP19) de partijen verplicht informatie over Aziatische grote katten aan het Cites-secretariaat te verstrekken; betreurt het aanhoudende gebrek aan respons van diverse staten; roept de EU en alle partijen op om tijdens de COP20 krachtige besluiten te nemen met betrekking tot Aziatische grote katten in gevangenschap;

93. maakt zich grote zorgen over de handel in levende tijgers en hun lichaamsdelen; betreurt ten zeerste dat de EU-regelgeving inzake de handel in wilde dieren de handel in in gevangenschap gefokte tijgers en hun lichaamsdelen niet voorkomt;

94. betreurt het voorstel om Besluit 18.105 inzake Aziatische luipaarden te schrappen, ondanks de aanhoudende bezorgdheid over illegale handel; verzoekt het Cites-secretariaat om de illegale handel in en de staat van instandhouding van Aziatische luipaarden grondig te onderzoeken en geactualiseerde bevindingen te presenteren op de COP20; dringt aan op een herziening van resolutie Conf. 10.14 (Rev. CoP19) om overexploitatie van de soort te voorkomen;

Olifanten

95. roept op tot steun voor de voorgestelde wijziging van de nomenclatuur om Afrikaanse olifanten onder het geslacht *Loxodonta spp*. te plaatsen en om de ontwikkeling te ondersteunen van een eenvoudig en uniform rechtskader voor de handel van levende, in het wild gevangen Afrikaanse olifanten, waarbij de uitvoer beperkt wordt tot in situ instandhoudingsprogramma's of veilige gebieden in het wild die zich binnen het natuurlijk en historische verspreidingsgebied van de soort in Afrika bevinden;

96. is bezorgd over de toenemende illegale handel in delen en afgeleide producten van Aziatische olifanten, met name online; benadrukt het belang van handhaving en verlenging van besluit 18.226 (Rev. CoP19) tijdens de COP20; pleit voor meer samenwerking tussen belanghebbenden en staten die deel uitmaken van het verspreidingsgebied, en dringt er bij hen op aan proactiever deel te nemen aan de besprekingen en te werken aan de versterking van de bijbehorende Resolutie Conf. 10.10 (Rev. CoP19);

97. is bezorgd over de beperkte vooruitgang bij de uitvoering van de besluiten 19.68 tot en met 19.70 inzake de herziening van het proces van nationale ivooractieplannen (NIAP); benadrukt de noodzaak van een onafhankelijke evaluatie van het NIAP-proces en van het bieden van capaciteitsondersteuning aan landen die zijn aangemerkt als bronnen van grote zorg in de mondiale ivoorhandel;

98. roept de EU op ervoor te zorgen dat het Elephant Trade Information System (ETIS) een robuust mechanisme en informatiebron blijft voor trends in de illegale handel in ivoor; is ingenomen met het nieuwe instrument dat op het ETIS-onlineplatform is gelanceerd om gegevens over inbeslagnames van het ETIS openbaar te maken op nationaal niveau;

99. roept de EU en alle partijen op alle noodzakelijke wettelijke, regelgevende en handhavingsmaatregelen te nemen om hun binnenlandse markten voor de commerciële handel in onbewerkt en bewerkt ivoor met spoed te sluiten;

([39]) Biondo, M. et al, "An Updated Review of the Marine Ornamental Fish Trade in the European Union", (2024), https://www.mdpi.com/2076-2615/14/12/1761.

100. dringt nadrukkelijk aan op de sluiting van nog bestaande legale binnenlandse ivoormarkten en roept de EU en alle partijen op zich te verzetten tegen alle voorstellen die de beperkingen op de handel in ivoor willen opheffen;

101. roept de EU en alle partijen op om de niet-commerciële verwijdering van ivoorvoorraden en de niet-commerciële verwijdering van andere voorraden van soorten die op de Cites-lijst staan, met inbegrip van schubdieren en hoorn van neushoorns te steunen; roept de EU en alle partijen op de verlenging van de besluiten 18.184 en 18.185 inzake ivoorvoorraden te steunen;

Andere soorten

102. uit zijn bezorgdheid over de redenen voor de vertraging bij het bijeenroepen van de vergadering van de Rhinoceros Enforcement Task Force van Cites; wijst op het belang van naleving van de bepalingen inzake vraagreductie in Cites-resolutie Conf. 9.14 (Rev.CoP19) over de instandhouding van en handel in Afrikaanse en Aziatische neushoorns; dringt er bij de partijen met klem op aan zich te blijven inzetten voor het sluiten van de markten voor neushoornhoorn en de uitwisseling van inlichtingen en gezamenlijke operaties te intensiveren om de handel in neushoornhoorn aan te pakken, onder meer door de internationale samenwerking te versterken, gezamenlijke operaties uit te voeren en financiële stromen te traceren;

103. betreurt het gebrek aan transparantie van China over zijn voorraden schubdieren; verzoekt de partijen door te gaan met het indienen van jaarverslagen over schubdiervoorraden, zoals uiteengezet in Cites-resolutie Conf. 17.10 (Rev. CoP19) over het behoud van en de handel in schubdieren; moedigt de ontwikkeling aan van tijdgebonden en meetbare aanbevelingen die de sluiting beogen van legale binnenlandse markten die bijdragen tot illegale handel en stroperij;

104. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de voortdurende achteruitgang van de populaties Pacifische bruinvis en totoaba; verzoekt Mexico om zijn nalevingsactieplan inzake totoaba onmiddellijk en volledig uit te voeren; verzoekt het Cites-secretariaat om de handel met de staat die deel uitmaakt van het verspreidingsgebied op te schorten omdat deze zijn nalevingsactieplan inzake totoaba niet volledig uitvoert; roept de EU en haar lidstaten, en alle landen van doorvoer en bestemming, op de maatregelen ter bestrijding van de illegale en niet-duurzame handel in totoaba aan te scherpen en hiervoor voldoende middelen uit te trekken;

105. roept de EU en haar lidstaten op mazen in de EU-wetgeving die de illegale handel in wilde vogels vergemakkelijken, te dichten, de handhaving van bestaande wetgeving die de invoer van in het wild gevangen vogels verbiedt, te verbeteren, en maatregelen ter versterking van de regulering van de internationale handel in vogels te steunen;

106. roept de EU en alle partijen op maatregelen te steunen om de staat van instandhouding van en de regulering van de internationale handel in ongewervelde dieren te verbeteren;

107. neemt kennis van de lopende werkzaamheden inzake de instandhouding van en de regulering van de handel in amfibieën overeenkomstig de besluiten 19.197 tot en met 19.199 inzake de instandhouding van amfibieën (*Amphibia spp*.); verzoekt de partijen de gevolgen van de internationale handel in kikkers voor in het wild levende populaties te blijven aanpakken en verdere werkzaamheden met betrekking tot de instandhouding van en handelsvoorschriften inzake amfibieën tijdens de COP20 te ondersteunen;

108. verzoekt de lidstaten te pleiten voor een betere bescherming van de ijsbeer (*Ursus maritimus*) en de bedreigingen aan te pakken die de exploitatie voor trofeeën en huiden met zich meebrengt;

°
° °

109. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de partijen bij en het secretariaat van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten.